

Utbildningsinspektion i Attarps rektorsenhet, Attarpsskolan och Kyrkskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Jönköpings kommun och besökt Attarps-skolan och Kyrkskolan den 5 – 8 februari 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Attarps rektorsenhet, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Attarps rektorsenhet intervjuades rektorn, personal, elever och vårdnadshavare. Inspektörerna besökte även lektioner i de flesta klasserna inklusive förskoleklasserna. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i rektorsområdet utgör underlag för bedömningen.

Beskrivning av rektorsenheten

Attarpsskolan	Antal elever
Förskoleklass	37
Grundskola	709

Kyrkskolan	Antal elever
Förskoleklass	10
Grundskola	56

Källa: Skolans uppgifter

Attarps rektorsenhet ligger i Bankeryd cirka en mil norr om Jönköping. Upptagningsområdet utgörs av området väster om Vättern och omfattar Bankeryd med omkringliggande landsbygd. Bankeryd har karaktären av förort till Jönköping och består till största delen av villabebyggelse men även av flerfamiljshus. Området har en socialt homogen struktur och utbildningsnivån motsvarar snittet i kommunen.

Rektorsenheten omfattar förskola 1–5 år, förskoleklass, utbildning i grundskola årskurserna 1–9 samt skolbarnsomsorg. Förutom i Attarpsskolan bedrivs undervisning i Kyrkskolan som ligger någon kilometer bort. I Kyrkskolan bedrivs undervisning för 66 elever i förskoleklass och årskurserna 1–3. Skolan är byggd i början av 1900-talet.

Rektorsenheten har en rektor med det övergripande ansvaret för hela verksamheten. Rektorn har även ansvar för det operativa ansvaret för årskurserna 4–6. Skolan har två biträdande rektorer varav en har det operativa ansvaret för förskola 1–5 år, förskoleklass, årskurserna 1–3 samt skolbarnsomsorgen. Och den andra har det operativa ansvaret för årskurserna 7–9.

Attarpsskolan består av flera olika byggnader och är byggd år 1967. Förskola, förskoleklass, årskurserna 1–3 samt skolbarnsomsorgen bedrivs i en byggnad, årskurserna 4–5 och årskurserna 6–9 i vardera en byggnad. Matsal, två sporthallar och bibliotek finns också på skolområdet. Attarpsskolan tar emot elever från Nyarpsskolan i årskurs 6.

Skolbarnsomsorgen är integrerad i förskoleklassen och de lägre årskurserna. Verksamheten i skolbarnsomsorgen granskas på en kommunövergripande nivå och bedömningarna av verksamheten återfinns i en separat rapport. Detta gäller även förskoleverksamheten.

Helhetsbedömning

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att verksamheten i Attarps rektorsenhet till största del håller en god kvalitet och att kunskapsresultaten är på en tillfredsställande nivå.

Rektorsenhetens organisation (se under Beskrivning av rektorsenheten) medför att verksamheten automatiskt indelas och fungerar som i den tidigare stadiindelningen i grundskolan, lågstadium, mellanstadium och högstadium med tydliga skillnader mellan årskurserna 3 och 4 samt årskurserna 6 och 7. Kontinuiteten i elevernas lärande utifrån en målstyrd skola med mål i årskurs 5 och 9 bryts. Eleverna påtalar att det finns stora skillnader i undervisningsmetoder mellan de olika ”stadierna” och även inom ”stadierna”. Vid besöket framgår att Attarps rektorsenhet till viss del fungerar som tre skolor med tre rektorer. Även om elever, vårdnadshavare och personal vet vem som formellt är rektor ser de den som är operativt ansvarig som sin rektor. Som en konsekvens av detta finns det problem att som rektor ha kunskap om och en samlad

bild över den totala verksamheten som han ansvarar för. Det finns dock övergripande strukturer på enheten som syftar till att binda samman enheten i ett 1–16 års perspektiv. Kunskap om skolans uppdrag, den dagliga pedagogiska ledningen av skolan samt lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas samt att nya metoder prövas och utvecklas. Skolan har dokumenterade rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas och dessa rutiner följs av arbetslagen. I skolans kvalitetsredovisning finns prioriterade mål för verksamheten. Målen är i vissa fall inte tydligt kopplade till de nationella målen för utbildningen. Det visar sig också att pedagogerna ofta utvärderar genomförandet av en aktivitet i stället för vilken effekt den undervisning som de bedriver har för elevernas måluppfyllelse och kunskapsresultat. Detta medför svårigheter att utvärdera i vilken mån de nationella målen för utbildning nås. Skolans åtgärder för ökad måluppfyllelse är följaktligen inte heller alltid i förhållande till de nationella målen för utbildningen. Skolans kvalitetsarbete behöver utvecklas för att säkerställa att verksamheten utvecklas och att den svarar upp mot de nationella målen.

Inspektörernas granskning av resultaten visar att elevernas kunskapsresultat är något högre i Attarpsskolan än i övriga kommunala grundskolor i Jönköpings kommun och i riket. De har dock försämrats något under de senaste åren. Detta gäller främst pojkarnas resultat medan flickornas resultat har förbättrats. År 2007 var flickornas genomsnittliga meritvärde betydligt högre än pojkarnas. I samtalen som inspektörerna förde med skolläda och pedagoger framkommer att de inte diskuterat och analyserat elevernas resultat i någon djupare grad. Resultaten följs upp men analyseras och utvärderas inte. Orsakerna till de sjunkande resultaten menar man finns utanför skolan, i ett förändrat samhälle. Prov- och betygsresultat tenderar i första hand att betraktas som ett utfall av elevernas individuella prestationer och inte som resultatet av genomförd pedagogisk verksamhet. Det innebär med andra ord och som inspektionen också visar, att resultaten sällan tas tillvara för att utvärdera i vilken utsträckning tillämpade arbetssätt och arbetsformer i undervisningen överensstämmer med olika elevgruppers förutsättningar och behov. (Se ovan)

Enligt skolläda och pedagogerna förs en diskussion kring bedömning och betygssättning för att skapa likvärdigt och rättvist satta betyg. Trots detta visar samtalen med elever och vårdnadshavare att andra bedömningar än betygskriterierna vägs in i betygen, exempelvis elevernas beteenden. Även när det gäller de individuella utvecklingsplanerna framkommer, i intervjuer och genom de exempel som inspektörerna tagit del av, att de mer utgår från elevernas svårigheter och egenskaper än från elevernas starka sidor.

Huruvida det är målen för utbildningen eller läromedlen som styr undervisningen är helt beroende av vilken lärare eleven har. Utifrån intervjuer med elever, vårdnadshavare och egna observationer kan inspektörerna konstatera att en stor del av lärarna i större utsträckning utgår från läromedlen än från målen för utbildningen. I de lägre årskurserna finns goda exempel på hur man arbetar för att ge eleverna kännedom om målen för utbildningen medan detta arbete generellt minskar i de högre årskurserna. Att skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan. Trots att detta är ett prioriterat

mål för rektorsenheten skiljer det mycket mellan lärarna vilka möjligheter till inflytande eleverna ges och en gemensam syn saknas på skolan hur man ska arbeta inom detta område.

Inspektörerna såg goda exempel på hur undervisningen anpassas till elevernas individuella behov och förutsättningar. Exempelvis visade förskoleklasserna och årskurs 1, 2 och 3 på en god samverkan och integration. De goda exemplen bör spridas och utvecklas så att de kommer fler elever till gagn och att skillnaden mellan lärarnas arbetssätt, som eleverna och vårdnadshavare beskriver, blir mindre. Det framkommer i intervjuerna med såväl pedagoger som elever och vårdnadshavare att det dock mestadels saknas utmaningar för de högpresterande eleverna. För elever som har svårigheter i skolarbetet ges stöd av god kvalitet. Rektorn har en viktig roll i att verksamheten inriktas på de nationella målen och att utveckla undervisningen.

Det råder enligt inspektörernas bedömning ett tryggt och gott klimat i verksamheten, såväl i klassrumsundervisningen som under övrig tid. Detta bekräftas i elevintervjuerna där eleverna uppger att de trivs, känner sig trygga och att de ges goda möjligheter till lärande. Även intervjuade föräldrar bekräftar att en god dialog liksom en förtroendefull och respektfull relation finns mellan pedagoger och elever samt att både vuxna och elever upplever miljön som trygg och trivsamt.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan följer inte upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen (avsnitt 2.7 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).
- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94).
- Skolan sätter inte betyg enligt förordningen (7 kap. 4 § grundskoleförordningen).
- Likabehandlingsplanen uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).
- Språkval erbjuds inte enligt förordningen (2 kap. 17–18 §§ grundskoleförordningen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. SFS 1997:702).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolledning och lärare bör analysera kunskapsresultaten och skillnader mellan pojkars och flickors resultat, i syfte att finna metoder för att öka elevernas måluppfyllelse.
- De individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas för att innehålla mer konkreta målbeskrivningar för eleverna, tydligt kopplade till de nationella målen.
- Skolledning och lärare bör diskutera vad som ligger till grund för bedömning och betygsättning för att säkerställa att denna följer kraven i författningarna.
- Mål att sträva mot i läroplan och kursplaner bör i högre grad ange inriktningen på skolans arbete.
- Skolan bör arbeta för att öka elevernas reella inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.
- Samverkan inom skolan bör utvecklas för att säkerställa kontinuitet i elevernas lärande och för att säkerställa att eleverna når målen för utbildningen.
- Skolan bör kontrollera i vilken omfattning eleverna betalar avgifter till skolan och säkerställa att utbildningen är avgiftsfri.
- Skolans kvalitetsarbete bör utvecklas.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *ansvärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1: Resultatmått för elever i årskurs 9 i Attarpsskolan jämfört med riksgenomsnittet 2005-2007

	Attarpsskolan 7-9			Riket		
	2007	2006	2005	2007	2006	2005
Meritvärde	209,8	209,8	213,2	205,9	206,8	206,3
- Flickor	237,1	218,1	219,1	218,8	218,3	217,3
- Pojkar	189,9	203,4	209,5	196,5	195,7	195,8
Andel (i procent) behöriga till nationellt program	88,7	91,1	92,1	89,1	89,5	89,2
Andel (i procent) som nått målen i alla ämnen	77,4	85,2	81,0	76,1	76,0	75,5

Källa: Skolverkets statistik

Tabell 2: Andel elever i procent som nått målen i de nationella ämnesproven i årskurs 5 i Attarpsskolan 2005- 2007

Nationella ämnesproven i årskurs 5	Attarpsskolan årskurs 5		
	Svenska	Engelska	Matematik
2005	93	90	85
2006	95	94	90
2007	95	98	92

Källa: Skolans uppgifter

Tabell 3: Andel elever i procent som nått målen i de nationella ämnesproven i årskurs 9 i Attarpsskolan 2005- 2007

Nationella ämnesproven i årskurs 9	Attarpsskolan årskurs 9		
	Svenska	Engelska	Matematik
2005	95,0 (98,4) ¹	100,0 (95,2)	100,0 (95,2)
2006	98,5 (94,7)	96,9 (93,4)	100,0 (94,7)
2007	98,7 (94,3)	95,8 (91,9)	87,6 (96,7)

Källa: Skolverkets statistik

Kommentar:

I förhållande till övriga kommunala grundskolor i Jönköpings kommun ligger Attarpsskolans resultat något högre. I Jönköpings kommun år 2007 är genomsnittligt meritvärde 205,9, behöriga till nationellt program 87,1 procent och andel som nått målen i alla ämnen 75,2 procent. Attarpsskolans genomsnittliga meritvärdet ligger något högre än i kommunen och riket. Meritvärdet har dock försämrats de senaste åren. År 2004 var genomsnittligt meritvärde 219,7 och år 2007 var det 209,8. Det finns en avsevärd skillnad i det genomsnittliga meritvärdet för flickor och pojkar år 2007. Genomsnittligt meritvärde för flickorna är 237,1 medan pojkarnas värde är 189,9. Mellan åren 2003 och 2006 har skillnaden mellan flickors och pojkars resultat fluktuerat med cirka 10 till 17 poäng. Under en fyra års period har pojkarnas meritvärde minskat från 215,3 till 189,9. Likaså har andelen pojkar som inte nått målen i ett eller flera ämnen ökat och år 2007 uppgår andelen till 31,9 procent, vilket är en något större andel än i kommunen totalt (29,2 procent) och i riket (27,0 procent). Vidare visar resultatet i Skolverkets analysverktyg SALSA att det genomsnittliga faktiska meritvärdet ligger fyra procentenheter under det modellberäknade värdet. Det är dock viktigt att betona att det modellberäknade värdet enligt SALSA bör ses som ett diskussionsunderlag vid analys av elevernas kunskapsutveckling.

I årskurs 9 år 2007 hade endast 9 av 124 elever utländsk bakgrund. På grund av det

¹ Inom parentes anges andel elever i procent som nått minst godkänt i slutbetyg i svenska, engelska och matematik i årskurs 9.

ringa antalet redovisas inte resultaten för dessa elever i den offentliga statistiken.

De nationella ämnesproven i årskurs 5 är utlagda under hela läsåret och eleverna beskriver att proven inte skapar någon stress. De elever som inte nått målen i något eller några av ämnena ges stöd och får också göra om proven vid ett senare tillfälle.

I förhållande till resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 9 finns en tendens att färre elever når minst G i slutbetyg i årskurs 9. Eftersom det rör sig om ett fåtal elever går det inte att dra några speciella slutsatser däremot bör lärare och skolläda diskutera och analysera anledningen till detta. Inspektörerna bedömer att skolläda och lärare bör analysera kunskapsresultaten och skillnader mellan pojkars och flickors resultat, i syfte att finna metoder för att öka elevernas måluppfyllelse.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att uppföljning och kommunikation av kunskapsresultaten är av mindre god kvalitet. Främst med hänsyn till att det inte föreligger en systematisk uppföljning av skolans resultat i samtliga ämnen i de lägre årskurserna. Vidare bör de individuella utvecklingsplanerna utvecklas för att innehålla mer konkreta målbeskrivningar för eleverna, tydligt kopplade till målen i läroplanen och kursplanerna.

Uppföljning av alla ämnen

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Av intervjuerna med lärarna framkommer att lärarna i de lägre årskurserna företrädesvis följer upp kunskapsutvecklingen i ämnena engelska, matematik och svenska. Kunskapsuppföljning i övriga ämnen brister och saknar

systematik. I årskurserna 4 – 6 har lärarna dock påbörjat ett arbete där eleverna kan följa sin kunskapsutveckling i förhållande till kunskapsmålen. Inspektörerna bedömer att skolan måste följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Individuell utvecklingsplan

Enligt grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Vid utvecklingssamtalet upprättar lärarna i Attarps rektorsenhet en individuell utvecklingsplan tillsammans med elev och vårdnadshavare. Inspektörerna har granskat ett antal av dessa och funnit att planerna till stora delar beskriver elevens nulägesituation. De framåtsyftande målen i de individuella utvecklingsplanerna är oprecisa och vagt formulerade samt har ottydlig koppling till de nationella målen. Skolan arbetar för att ta fram en gemensam mall för de individuella utvecklingsplanerna och i årskurs 4–6 tog inspektörerna del av goda exempel på individuella utvecklingsplaner. Inspektörerna bedömer att de individuella utvecklingsplanerna bör utvecklas för att innehålla mer konkreta målbeskrivningar för eleverna, tydligt kopplade till läroplanen och kursplanerna.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygs katalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att bedömning och betygssättning är av mindre god kvalitet. Det framkommer i inspektionen att skolan inte till alla delar sätter betyg i överensstämmelse med författningen. Skolan behöver diskutera och klargöra vad som är utgångspunkt vid bedömning och betygssättning. Likaså måste skolan tillse

att betyg sätts i alla ämnen efter höstterminen i årskurs 8.

Utgångspunkt vid bedömning och betygssättning

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Betyget uttrycker i vad mån den enskilda eleven har uppnått de mål som uttrycks i kursplanen för respektive ämne eller ämnesblock. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika kriterier för olika kvalitetssteg. Dessa betygskriterier anges i anslutning till respektive kursplan. I intervjuerna med lärare och elever framkommer att betygen utgår från de nationella målen och betygskriterierna. Elever och vårdnadshavare, som inspektörerna samtalat med, framhåller dock att det inträffar att även beteenden vägs in i den slutliga bedömningen. Även de individuella utvecklingsplanerna tar i stor utsträckning upp elevernas beteenden och inte deras kunskapsutveckling och måluppfyllelse. Inspektörerna bedömer att skolledning och lärare bör diskutera vad som ligger till grund för bedömning och betygssättning för att säkerställa att denna följer kraven i författningarna.

Betygssättning enligt författningarnas krav

Enligt grundskoleförordningen ska betyg sättas i slutet av varje termin. Vid intervjuer med lärare och skolledningen framkommer att skolan inte sätter terminsbetyg i alla ämnen efter höstterminen i årskurs 8. Exempelvis har inte alla elever slöjd i årskurs 8 men däremot i årskurs 9. Betyg sätts då inte förrän i årskurs 9. Ett betyg ska dock sättas i årskurs 8 utifrån elevens kunskaper i förhållande till målen för ämnet i årskurs 9. Inspektörerna bedömer att skolan måste tillse att betyg sätts i alla ämnen efter höstterminen i årskurs 8.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att genomförandet av utbildningen till stora delar genomförs med god kvalitet. Organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer även om detta skiljer mellan olika lärare och olika årskurser. Skolan har en organisation för att ge eleverna kunskap om demokratins principer och arbetar aktivt med detta. Vidare samverkar skolan aktivt med arbetsliv och samhälle bland annat genom en välorganiserad praktisk arbetslivsorientering. Arbetslagen i förskoleklasserna och årskurserna 1–3 har en god samverkan. Likaså finns en god samverkan med skolbarnsomsorgen. Utbildningen i förskoleklasserna stimulerar barnens utveckling och bedöms ligga till grund för fortsatt skolgång. Dock bör nedanstående områden i Attarps rektorsenhet utvecklas för högre kvalitet och ökad måluppfyllelse.

Utbildningens inriktning

Enligt läroplanen ska mål att sträva mot ange inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. I intervjuer med lärarna uppger de att de i första hand arbetar för att alla elever ska nå godkänt och att de ofta måste prioritera bort att utmana de högrepresterande eleverna. Detta bekräftades i intervjun med föräldrarna där de anger att barnen bara får gör mer av samma sak och inte stimuleras till högre måluppfyllelse. Dock visar skolan på några goda exempel där eleverna stimuleras i sin kunskapsutveckling och till högre måluppfyllelse. Om detta sker är dock i hög grad beroende på vilken lärare eleven har. Inspektörerna bedömer att mål att sträva mot i läroplan och kursplaner i högre grad bör ange inriktningen på skolans arbete.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Enligt skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt läroplanen ska läraren se till att alla elever oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande

I intervjuerna med lärare och elever framkommer att elevernas möjlighet till inflytande varierar mellan årskurserna och att det är beroende av den enskilde läraren. Skolan har elevinflytande som ett av sina prioriterade mål och enligt rektorn är en progressionsplan för elevernas inflytande är framtagen. Vid

inspektionen framkommer att lärarna behöver diskutera begreppet elevinflytande i syfte att säkerställa en gemensam syn på hur skolan ska arbeta inom detta område. Vidare framkommer i intervjuerna med lärare, elever och skolledning att elevernas möjlighet till inflytande över innehåll och arbetsformer avtar i årskurs 7–9. Skolan bör arbeta för att successivt öka elevernas reella inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Samverkan inom skolan

Enligt läroplanen ska läraren samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. Intervjuer med lärare och elever samt inspektörernas observationer visar på att en sådan samverkan är beroende av vilka lärare eleverna har. Vidare framkommer att samverkan mellan flertalet arbetslag är liten. Skolan är organiserad som i den tidigare stadiindelningen i grundskolan vilket medför tydliga skillnader i arbetssätt mellan årskurserna 3 och 4 samt årskurserna 6 och 7. Kontinuiteten i elevernas lärande bryts. Samverkan inom skolan, mellan lärare och mellan arbetslag, bör utvecklas för att säkerställa kontinuitet i elevernas lärande och för att säkerställa att eleverna når målen för utbildningen.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering: Inspektörerna bedömer att anpassningen till elevernas behov håller en god kvalitet. Inspektörerna såg goda exempel på individanpassning. Elever i behov av särskilt stöd får det och kvaliteten är till huvuddelen god. Skolan gör olika insatser för att tillgodose elevernas varierande behov. Exempelvis finns en särskild undervisningsgrupp på skolan, benämnd Resurscentrum, där en del av eleverna får större eller mindre delen av sin undervisning. Eleverna ges också stöd av läraren eller av en specialpedagog i klassrummet. Specialpedagogen undervisar även eleverna enskilt eller i grupp. Alla elever som riskerar att inte nå målen har åtgärdsprogram som beskriver vilka behov eleven har, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av är av god kvalitet.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Vid besöket kunde inspektörerna konstatera att skolan utgör en lugn och trygg miljö för lärande samt att samvaron mellan eleverna är fin, vilket bekräftas i samtliga intervjuer. Inspektörerna observerade elever med hög studiemotivation och såväl elever som vuxna visade stolthet över sin skola. I klassrummen, främst i de lägre årskurserna, såg inspektörerna goda exempel på kreativa lärmiljöer. Alla intervjuade uppger också att skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Inspektörerna bedömer att normer och värden i studiemiljön och samvaron är av god kvalitet. Dock bör nedanstående område förbättras.

Likabehandling

Det råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Kommunen/huvudmannen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i

förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I planen ska åtgärder redovisas och den ska följas upp varje år. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7) .

I Attarpsskolans likabehandlingsplan har eleverna inte varit delaktiga i kartläggningen av kritiska områden i skolmiljön. Eleverna känner inte till innehållet i likabehandlingsplanen och arbetet är inte tydligt implementerat i skolans dagliga praktik. Likabehandlingsplanen innehåller i stort sett en likabehandlingsplan ska innehålla enligt förordningen förutom perspektivet när vuxen kränker elev och konkreta insatser som avser att ytterligare förbättra resultatet av värdegrundsarbetet. De insatser som ingår i skolans likabehandlingsplan för läsåret 2007/08 har mer karaktären av generella långsiktiga åtgärder. Kommande likabehandlingsplaner måste utvecklas genom att bland annat ange konkreta insatser för det närmaste året utifrån aktuella kartläggningar, utöver de generella insatser som pågår kontinuerligt. I detta arbete kan Skolverkets allmänna råd och kommentarer För arbetet med att främja likabehandling utgöra ett stöd. Inspektörerna bedömer att likabehandlingsplanen måste förbättras avseende vuxen kränker elev. Vidare måste skolan arbeta aktivt för att göra eleverna delaktiga i kartläggningen av kritiska områden i skolmiljön samt verka för att implementera innehållet i likabehandlingsplanen i den dagliga praktiken.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektorns och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att tillgång till likvärdig utbildning är av mindre god kvalitet. Eleverna och deras vårdnadshavare får inte den information de har rätt till avseende språkval. Vid besöket framkommer också att vissa aktiviteter under skoltiden är avgiftsbelagda. Tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler bedömer inspektörerna som god. Integrerat i skolans lokaler finns ett folkbibliotek som samarbetar med skolan.

Valmöjligheter

Enligt grundskoleförordningen ska som språkval erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. Som språkval för en elev ska istället erbjudas det språk eleven har rätt till modersmålsundervisning i, svenska som andraspråk för elever som i övrigt får undervisning i svenska som andraspråk, svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska, engelska eller teckenspråk, om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett sådant språk om minst fem elever väljer språket. Attarps rektorsenhet informerar inte elever och vårdnadshavare om denna möjlighet. Vidare erbjuds endast förstärkt svenska och engelska för de elever som inte väljer tyska, franska eller spanska. Inspektörerna vill göra skolan uppmärksam på att svenska och engelska som språkval inte får ersätta ett eventuellt behov av särskilt stöd i dessa ämnen. Eleverna har också rätt till ett skriftligt omdöme i det språkval de valt bort. Skolan måste tillse att förordningen följs avseende språkval.

Avgiftsfri utbildning

Enligt skollagen ska utbildningen i grundskolan vara avgiftsfri för eleverna. De ska utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmateriel, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I verksamheten får också förekomma enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Vid intervjun med skolledning och personal uppger de att kommunen har fattat beslut om att 80 kronor tre gånger per termin får tas ut i avgift från vårdnadshavarna. Detta visar sig dock inte vara i överensstämmelse med kommunens beslut som anger en summa på 70–80 kronor några gånger per läsår. I inspektionen framkommer att eleverna själv får bekosta exempelvis en friluftsdag då man åker skidor eller fiskar och för diverse andra aktiviteter på skoltid som är förlagda på annan plats än i skolan. Kostnaden för skidresan som är aktuell vid inspektionstillfället är 120 kronor dessutom tillkommer eventuell kostnad för att hyra skidutrustning. Det erbjuds andra alternativ som är kostnadsfria för de elever som av olika anledningar väljer att inte åka skidor, fiska etcetera. I intervjun med föräldrarna framkommer att det är många ”tjugor” som ska betalas till barnens aktiviteter under skoltid. Vidare framkommer att om eleverna önskar behålla en

bok för att kunna föra anteckningar eller fylla i uppgifterna erbjuds de att köpa den för 100 kronor. I annat fall erbjuds eleverna att "låna" boken. Skolan bör kontrollera i vilken omfattning eleverna betalar avgifter till skolan och säkerställa att utbildningen är avgiftsfri

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektorn genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering: Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver och får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt. Rektorn har genom erfarenhet och utbildning förvärvat pedagogisk insikt.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektorn som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att rektorns förtrogenhet och ansvarstagande som pedagogisk ledare i stort är av god kvalitet. Dock kan rektorns ansvarstagande för uppföljning och utvärdering av skolans resultat i förhållande till de nationella målen förbättras.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Rektorn arbetar för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen och för att utveckla utbildningen. Dock måste uppföljning och utvärdering av skolans resultat i förhållande till de nationella målen förbättras så att skolan får till stånd en övergripande bild av elevernas kunskapsutveckling under tiden i grundskolan. (Se vidare 3.4 Kvalitetsarbete)

3.4 Kvalitetsarbete**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsarbete är av mindre god kvalitet. I utvärderingen av elevernas måluppfyllelse och kunskapsresultat bör effekterna av genomförd undervisning i högre grad analyseras. Utifrån en sådan analys bör åtgärder för utveckling och val av insatser för att förbättra elevernas måluppfyllelse tas fram. Inspektörerna bedömer att det pågående kvalitetsarbetet bör utvecklas genom en djupare analys av resultaten och att nya metoder prövas och utvecklas. I kvalitetsredovisningen bör denna analys tydligt redovisas samt tydligare åtgärder för att förbättra elevernas måluppfyllelse tas fram.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt

med såväl hemmen som det omgivande samhället. Skolan har dokumenterade rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas i enlighet med kraven i läroplanen. Personalen känner väl till dessa rutiner och arbetar efter dessa. Kvalitetsarbetet ingår emellertid i olika grad som en naturlig del i det dagliga arbetet i arbetslagen. Intervjuer med skolledning och pedagoger visar att uppföljning och utvärdering av undervisningsmetoder behöver förbättras i syfte att utveckla verksamheten och att säkerställa att den svarar upp mot ställda mål.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse.

Vidare ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas samt uppföljning och utvärdering av lika-behandlingsplanen redovisas.

Skolans kvalitetsredovisning innehåller till stora delar det en kvalitetsredovisning ska innehålla enligt förordningen. Dock har målen i vissa fall mer karaktären av att vara metoder. Detta medför att pedagogerna utvärderar genomförandet av en aktivitet i stället för effekten, elevernas resultat, av den undervisning som bedrivs. Således går det inte att utläsa om metoden eller aktiviteten ger förbättrade kunskapsresultat eller en ökad måluppfyllelse för eleverna. Vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse är följaktligen inte heller alltid i förhållande till de nationella målen för utbildningen. Inspektörerna bedömer att skolan måste förbättra analysen om genomförda aktiviteter och pedagogiska metoder har bidragit till förbättrade kunskapsresultat och en förbättrad måluppfyllelse för eleverna. I arbetet med att förbättra kvalitetsredovisningen kan Skolverkets allmänna råd och kommentarer Kvalitetsredovisning utgöra ett stöd.

2008-06-11 Lund

Ebba Svartz

Per-Joel Jarlunger